

add-on Československá lidová armáda

ver. 1.00

od MAA (maa@centrum.sk)

Předmluva:

Československá lidová armáda jako taková vznikla po únoru 1948, kdy v Československu proběhl komunistický převrat. Od té doby probíhala výstavba ozbrojených sil podle sovětského vzoru. Důraz byl kladen především na početní stavy armády, ozbrojených složek ministerstva vnitra, Lidových milicí a dalších ozbrojených sborů, stejně jako v ostatních armádách zemí východního bloku. ČSLA se v letech 1955-1989 plně zapojila do studené války po boku ostatních socialistických armád. V roce 1985 ČSLA disponovala celkem 10 divizemi a 215 000 vojáky. V době mobilizace se početní stavy měly zvýšit na 15 divizí o 565 000 vojáků. Na Československém území bylo také od roku 1968 rozmístěno až 115 000 vojáků sovětské armády.

Studená válka:

Po druhé světové válce došlo k rozštěpení na **Východní blok** (SSSR a jeho spojenci) a **Západní blok** (USA a jejich spojenci). Výraz **studená válka** užíváme k popisu nepřátelství a napětí mezi nimi, které dosáhlo svého vrcholu mezi lety 1948-1962.

Rozdíly mezi spojenci vystoupily ještě před koncem II. světové války. Neúspěch při jednání o řešení německé otázky vedl k berlínské blokádě (1948-1949) a rozdělení Německa. Rostoucí napětí vedlo k silnému zbrojení a vytvoření nepřátelských vojenských aliancí: **NATO** (1949) a **Varšavské smlouvy** (1955). Oba tábory podporovaly nepřátelské strany ve větších světových konfliktech, jakými byly Korejská a Vietnamská válka. Nepřátelství dosáhlo několika vrcholů: v roce 1955 po podepsání Varšavské smlouvy socialistickými státy, 1956 při krvavém potlačení revoluce v Maďarsku, v roce 1962 při Kubánské raketové krizi a v letech 1980-1984 po zahájení rozmisťování sovětských jaderných zbraní na území Německé demokratické republiky. Od počátku 70. let však docházelo ke snižování napětí, známému jako **détente**, ačkoli výstavba mohutných, zejména jaderných sil, pokračovala bez kontroly.

Add-on, který jsme pro Vás připravili zachycuje velkou část výzbroje Československé lidové armády v době, ve které se odehrává děj Operace Flashpoint – tedy v polovině 80. let.

Celý přídavek k originální hře je rozdělen na větší části:

- ✓ **Pozemní těžká bojová technika (Tanky a BVP)**
- ✓ **Letecká technika (Letouny a Vrtulníky)**
- ✓ **Příslušníci druhů vojsk (Pěchota, Speciální jednotky, Vysadkáři, Průzkumníci)**
- ✓ **Pěchotní výzbroj (Samopaly, Kulomety, Odstřelovací pušky)**
- ✓ **Automobilová technika (Těžké a Střední nákladní automobily, Malé terénní automobily)**

Všechny druhy techniky si popíšeme zvlášť...

Pozemní těžká bojová technika

TANKY:

T-55

Hlavní výzbroj: kanón ráže 100 mm, 43 nábojů; kulomety: PL-12,7 mm, 500 nábojů, spřažený 7,62 mm, 3000 nábojů – stejné typy jako u T-54

Bojová hmotnost: 36 000 kg, prázdný – 34 000 kg

Délka: 9000 mm s kanónem dopředu, délka korby – 6450 mm

Šířka: 3270 mm

Výška: 2840 mm

Rychlost: maximální – 50 km/h; průměrná v terénu – 25-28 km/h

Dojezd: 500 km na komunikaci

Zásoba paliva: 960 l

Překročitelnost-šířka příkopu: 2,7 m

Výstupnost-výška kolmé stěny: 80 cm

Brodivost: 1,2 m bez přípravy; 5,5 m s přípravou

Maximální výkon motoru: 433 kW

Tank T-55 se řadil v druhé polovině 50. a v průběhu 60. let svými bojovými možnostmi mezi nejlepší tanky první poválečné generace. Ještě v současné době patří ve světě k velmi rozšířeným bojovým tankům. Je vyzbrojen 100 mm kanónem D-10T2S stabilizovaným v obou rovinách; 7,62 mm kulometem SGMT spřaženým s kanónem a kulometem 7,62 mm SGMT umístěným v přední části korby. Jednoduchý systém řízení palby zahrnuje zaměřovací dalekohled TŠ-2B-22 a zaměřovací infradalekohled TPN-1-122-11. Tank T-55 může vést účinnou střelbu na obrněnou techniku do vzdálenosti 1600 m s pravděpodobností zásahu cíle první ranou do 0,5. Nízká úroveň systému řízení palby neumožňuje účinný boj za pohybu a za snížené viditelnosti. Rovněž používaná munice 100 mm je málo účinná proti soudobým obrněným cílům. Ochranu tanku a osádky zabezpečuje pancéřová ochrana, zařízení proti účinkům zbraní hromadného ničení, protipožární a zadýmovací zařízení.

Čelo svařované korby má maximální tloušťku 97 až 99 mm při sklonu 55 až 58°, čelo věže až 203 mm, boky věže 150 mm. Pohonnou jednotku tvoří dvanáctiválcový vznětový, kapalinou chlazený motor V-55A o výkonu 433 kW při 2000 otáčkách za minutu. Mechanická převodovka má pět převodových stupňů pro jízdu vpřed a jeden pro jízdu vzad. Pohonná jednotka tanku je vybavena zadýmovacím zařízením TDA. Pásové pohybové ústrojí je obdobné jako u tanku

T-54. Není opatřeno ochrannými kryty kolejových pásů. Kromě vnitřního hovorového zařízení pro vzájemné spojení čtyřčlenné osádky je tank vybaven rádiovou stanicí R-113 pracující v pásmu velmi krátkých vln. Hlavním nedostatkem je malá účinnost střelby a nedostatečná pancéřová ochrana.

Další údaje: V armádě Ruské federace je zavedeno několik dalších verzí, odlišujících se vybavením, pancéřovou ochranou s využitím dynamického pancéřování a dalšími prvky vlastní ochrany.

Munice:AP (BR-412), APC-T, HE (F-412), HE-FRAG (OF-412), HEAT-FS (ZBK-5M), HVAPDS-T (BM-8) ráže 100 mm, 500 kusů ráže 12,7 mm, 3000 kusů ráže 7,62 mm.

Odvozené typy: T-55A, T-55M, T-55AM, T-55MV, T-55AMV, T-55AD, velitelské tanky T-55K, T-55AK, T-55MK, T-55AMK, vyprošťovací tanky VT-55A, BTS-2 a BTS-3, T-55 ARV, mostní tanky MT-55A, BLG-60, MTU-20, ženijní tank T-55 IMR, ženijní stroj ŽS-55 (AČR), ohňometný tank TO-55.

Rok zavedení do výzbroje: 1963

Ve výzbroji armád: Afgánistán, Albánie, Angola, Alžírsko, Bangladéš, Bulharsko, Čína, Kongo, Kuba, Česká republika, Egypt, Etiopie, Finsko, Německo, Guinea-Bissau, Maďarsko, Indie, Irák, Izrael, Kambodža, Severní Korea, Laos, Libye, Mali, Mongolsko, Maroko, Mosambik, Nikaragua, Nigérie, Pákistán, Peru, Polsko, Rumunsko, Somálsko, Súdán, Sýrie, Tanzanie, Togo, všechny státy bývalého Sovětského Svazu, Severní Jemen, Jižní Jemen, Slovinsko, Slovensko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Jugoslávie, Makedonie, Vietnam, Zambie, Zimbabwe a mnoho dalších zemí.

Výrobce: státní průmysl býv. SSSR, Polsko, Čína (T 59), Československo (Martin)

T-72 / T-72 Spec

Hlavní výzbroj: kanón ráže 125 mm, 39 nábojů; kulomety: PL-12,7 mm, 500 nábojů, spřažený 7,62 mm, 3000 nábojů – stejné typy jako předchozích tanků

Bojová hmotnost: 41 000 kg

Délka: 9530 mm s kanónem dopředu, délka korby – 6950 mm

Šířka: 3460 mm

Výška: 2100 mm; světlá výška – 470 mm

Rychlost: 60 km/h – maximální, 25 – 30 km/h průměrná v terénu

Dojezd: 500 km na komunikaci; 650 km v terénu

Zásoba paliva: 1000 l

Maximální stoupání: 60 %

Maximální boční náklon: 40 %

Překročitelnost-šířka příkopu: 2,8 m

Výstupnost-výška kolmé stěny: 85 cm

Brodivost: 1,2 m bez přípravy; 5 m s přípravou

Maximální výkon motoru: 582 kW

Tank T-72 je základním představitelem soudobé typové řady tanků vyvinutých státním zbrojním průmyslem bývalého SSSR koncem 60. let a postupně modernizovaných v průběhu 70. a 80. let. Konstrukce tanku je charakteristická výrazně vyššími bojovými možnostmi v porovnání s již zastaralými tanky řady T-54/55 a T-62. Oproti těmto tankům má lepší pohyblivost a průchodivost v terénu, účinnější střelbu za pohybu a nižší siluetu. Hlavní výzbroj tvoří tankový kanón 2A46 (D-81TM) ráže 125 mm s hladkým vývrtem hlavně. Je stabilizovaný ve dvou rovinách, má tepelnou ochranu hlavně s ejektorem excentricky umístěným blíže ústí hlavně a automatickým nabíjením.

V automatickém nabíjecím zařízení je uloženo 22 nábojů. Osádka tanku může vést účinnou palbu na těžké obrněné cíle podkaliberním střelivem do vzdálenosti 2100 m s pravděpodobností zásahu cíle první ranou 0,6 až 0,7. Při střelbě podkaliberním střelivem vzniká před tankem ohrožený prostor široký až 120 m a hluboký přes 1000 m. Nedostatkem je poměrně nízká úroveň přístrojového vybavení systému řízení palby, neumožňující efektivní vedení bojové činnosti v noci, a také nižší účinnost používaného střeliva.

Přes další zdokonalení systému řízení palby zůstala základním nedostatkem poměrně nízká úroveň přístrojového vybavení, které nezajišťovalo účinný boj v noci a za snížené viditelnosti. Systém řízení palby zahrnuje kombinovaný přístroj velitele tanku TKN-3 se světlometem OU-3GK, laserový dálkoměrný zaměřovač TPD-K1 (některé tanky mají pouze tankový dálkoměrný zaměřovač TPD-2-49) a zaměřovací infradalekohled TPN-1-49-23 se světlometem L-2AGM. Pro jízdu v noci má řidič k dispozici elektrooptický přístroj TVNE-4PA. Doplnkovou výzbroj tvoří spřažený kulomet ráže 7,62 mm a protiletadlový komplet ZU-72 ráže 12,7 mm.

Pohon zajišťuje dvanáctiválcový kapalinou chlazený vznětový motor V-46-6 s plnicím odstředivým dmychadlem o výkonu 582 kW při 2000 otáčkách za minutu. Mechanická převodovka má sedm převodových stupňů pro jízdu vpřed a jeden pro jízdu vzad. Pohonná jednotka je vybavena zadýmovacím generátorem. Pásové pohybové ústrojí má na každé straně hnací a napínací kolo, tři nosné kladky a šest pojezdných kol s neznatelně větší mezerou mezi uložením prvního a druhého a mezi

třetím a čtvrtým kolem. Základní typ nemá ochranné kryty kolejových pásů. Základ svařované korby a lité věže tvoří homogenní ocelový pancíř na exponovaných místech čela korby a věže doplněný kompozitním pancířem. Pancéřování čela věže je proměnné s maximální tloušťkou kolem 400 mm a pancéřování čela korby přes 200 mm při sklonu 68°. Vnitřní spojení zabezpečuje tankové hovorové zařízení R-124, vnější VKV radiová stanice R-123M. Tank je vybaven zařízením pro ochranu osádky a vnitřní výstroje před účinky zbrní hromadného ničení, automatickým protipožárním zařízením s hasicím médiem Freon 114-V2. Pro překonávání výbušných zátarasů může být na tank instalován odminovací tral. V přední části korby je umístěno samozahlubovací zařízení o šířce záběru 2140 mm, určené k hloubení okopů a krytů.

Tank T-72 byl jakožto přelom ve vývoji sovětské obrněné techniky v době svého vzniku pro západ velmi nepříjemným překvapením. Například typ pancíře použitého v tomto stroji je velmi podobný tzv. Chobhamovu pancíři vyvíjenému v 70. letech ve Velké Británii. To by totiž znamenalo, že v NATO by musely být vyměněny některé typy používané munice, zejména dělostřelecké náboje a řízené střely s kumulativní hlavicí. Nakonec bylo tohoto typu pancíře použito až u tanků T-80, ale o nich bude řeč ještě později.

Zanedlouho poté, co byl tank T-72 zaveden do výzbroje sovětské armády bylo pozváno několik francouzských generálů na návštěvu k Tamaňské gardové divizi. Jejich neskrývaný a naprosto neočekávaný obdiv k těmto strojům v té době zaskočil řadu vysoce postavených sovětských vojenských činitelů. Zřejmě není náhodou, že francouzské tanky ze sedmdesátých let mají velmi podobné rysy jako T-72.

Roční produkce těchto tanků na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let tvořila více než 2000 kusů (!!!), což by v té době stačilo ke každoroční obměně všech tanků britské a francouzské armády dohromady. Do výzbroje ČSLA byl T-72 zaveden v roce 1981.

Další údaje: Standardní typ T-72 byl po skončení vojenských zkoušek v roce 1973 zaveden do výzbroje sovětské armády pod označením URAL. Cena T-72 v roce 1993 byla asi 2 miliony dolarů.

Odvozené typy: T-72K (1973), T-72A (1979), T-72AK (1979), T-72M (1980), T-72M1 (1982), T-72AV (1985), T-72B (1985), T-72B1 (1985), T-72S (1987), M-84 (Jugoslávie-1985), PT-91 TWARDY (Polsko-1993), T-72M2 MODERNA (Slovensko-1994), T-72M3 (Slovensko-1999), T-72MP (ČR-1998), T-72M4 CZ (ČR-1995-2003), a mnoho dalších...

Jednotlivé verze: T-72 modernizovaná verze základního typu se zdokonaleným systémem řízení palby, tankovým kanónem 2A46, zadýmovací granátometry, systémem ochrany proti napalmu, elektrooptický přístroj TVNE-4B řidiče, aj., T-72K, T-72AK velitelské tanky, T-72M exportní verze T-72A, T-72AV – verze tanku T-72A s návěsnou dynamickou ochranou, T-72B modernizovaná verze tanku T-72A, T-72B1 – verze tanku T-72B bez některých prvků systému řízení palby, T-72S modernizovaná verze tanku T-72B

Vývoj: 1967 (T-72), 1974 (T-72M)

Výroba: od roku 1972, zahájení licenční výroby v Jugoslávii (M-84), Polsku a ČSSR v roce 1979, zahájení licenční výroby v Indii v roce 1985 a v Rumunsku v roce 1987 (TR-125). Celkem bylo do roku 1993 vyrobeno přes 20 000 tanků typové řady T-72.

Rok zavedení do výzbroje: 1973 (býv. SSSR)

Ve výzbroji armád: Alžírsko (285), Bulharsko (310), Česká republika (580), Etiopie (20), Finsko (63), Indie (1017), Irák (260), Jugoslávie (334 M-84 před válkami s Chorvatskem, Bosnou a válkou v Kosovu), Kuba (50), Kuvajt (200 M-84), Libye (308), Maďarsko (138), Německo (550), Polsko (1979), Rumunsko (30 + 20 TR-125), Sýrie (1550), Slovensko (320), země bývalého Sovětského Svazu dohromady asi 11 600 (největší podíl - Rusko a Ukrajina)
Údaje o počtech jsou z roku 1993

Výrobce: státní zbrojní průmysl SSSR, licenční výroba v Československu (Martin) a Jugoslávii, Polsku (Katovice), Indii (Avadi) a Rumunsku

Tank T-72 Spec použitý v ČSLA add-onu je další verzí T-72 s novou atraktivnější kamufláží a mírně zlepšenými jízdními a palebnými vlastnostmi.

BOJOVÁ VOZIDLA PĚCHOTY:

BVP-1

Hlavní výzbroj: kanón ráže 73 mm, 40 nábojů; spřažený kulomet 7,62 mm, 2000 nábojů; odpalovací zařízení pro PTRS 9M14 MALJUTKA (AT-3 SAGGER) celkem 4 ks

Bojová hmotnost: 13 500 kg

Délka: 6740 mm

Šířka: 2940 mm

Výška: 2150 mm; světlá výška – 390 mm

Rychlost: 65 km/h – maximální

Dojezd: 500 km

Zásoba paliva: 460 l

Maximální stoupání: 60 %

Maximální boční náklon: 30 %

Překročitelnost-šířka příkopu: 2,2 m

Výstupnost-výška kolmé stěny: 80 cm

Brodivost: vozidlo je obojživelné

Maximální výkon motoru: 300 koňských sil

Měrný hmotný výkon: 22,22 ks.t⁻¹

Měrný tlak na půdu: 0,6 kg/cm²

Bojové vozidlo pěchoty BMP-1 bylo vyvinuto počátkem šedesátých let jako náhrada za pásový obrněný transportér BTR-50P (OT-62) a na veřejnosti bylo poprvé spatřeno roku 1967. V BMP-1 sedí řidič v levé přední části korby a za ním se nachází velitel. Motorpřevodový prostor je napravo od nich. Věž pro jednoho muže (střelce) je usazena ve střední části korby a prostor osmičlenného roje vyplňuje zadní část korby. Motoricky ovládaná věž má odměr 360° a kanón ráže 73 mm má náměr v rozsahu od -4° do +33°. Lze z něj odpalovat střely kategorie HEAT nebo HE-FRAG. Napravo od kanónu je lafetován spřažený 7,62 mm kulomet. Nad hlavní kanónu je umístěno odpalovací zařízení pro PTRS 9M14 MALJUTKA (AT-3 Sagger), která je řízena po drátě s maximálním dosahem 3000 m.

V prostoru roje v zadní části korby sedí zády k sobě osm příslušníků roje. Na každém boku korby v prostoru roje jsou čtyři střílny s periskopy a jedna střílna s periskopem je v levé polovině dveří v zádi korby.

Bojové vozidlo pěchoty BMP-1 je plně obojživelné, přičemž jeho pohyb na vodě max. rychlostí 7 km/h zajišťují pásy. Sovětská armáda utrpěla těžký otřes při prvním bojovém použití BMP-1 v roce 1973 ve válce na blízkém východě, kdy je Egyptská armáda užívala přesně podle sovětských příruček. Výsledkem byla často pohroma. Mimo jakoukoli pochybnost se ukázalo, že představa bojového vozidla pěchoty ztékajícího nepřátelská postavení a pálicího ze všech zbraní - včetně samopalů pěšáků ve střílnách - je v teorii velmi zajímavá, v praxi však naprosto nepoužitelná. Během roku 1974 následovala velice otevřená, až do krajnosti upřímná a velmi cenná diskuze v sovětských vojenských časopisech, v jejímž důsledku byla přezkoumána celá koncepce nasazení BMP. Sovětská doktrína (od níž se odvíjely i doktríny ostatních států varšavské smlouvy) nadále stanovovala jako normální způsob použití BMP vysazení pěchoty 200 – 300 m před čarou zteče a dokončení

útoku pěšky, s palebnou podporou dělostřelectva, tanků a BMP. V této souvislosti je velmi zajímavé, že západní armády se významně poučily ze sovětské diskuze o úkolech BMP a pravděpodobně se díky tomu vyhnuly některým velmi nákladným omylům !

Další údaje: jednotlivé verze: průzkumné BMP-1F, velitelské BMP-1K, BMP-1K3, BMP-1PK, verze s PTŘS 9M112 KONKURS (AT-5 Spandrel) BMP-1P, průzkumná velitelská verze BRM-1K, vyprošťovací vozidla BREM-1 a BREM-4, štábní vozidlo BMP-1KŠM, BWP- Polské označení BMP-1, BVP-1 – Československé označení BMP-1, OT-90 – BMP-1 s věží z OT-64 (Československo), Egyptská BMP jsou vybavena francouzskými motory, PRP-3 – průzkumná verze s dvoučlennou osádkou a radiolokátorem na střeše věže, BMP-POO – výcvikové vozidlo

Uživatelé: Afgánistán, Alžírsko, Angola, Bulharsko, Česká republika, Rusko, Kuba, Egypt, Etiopie, Eritrea, Finsko, Řecko, Maďarsko, Indie, Írán, Irák, KLR, Libye, Mongolsko, Polsko, Rumonsko, Slovensko, Srí Lanka, Švédsko, Sýrie, Jemen a všechny státy bývalé Jugoslávie

Výrobce: Sovětské státní podniky (Kurganský strojírenský závod), licence byla prodána Československu (Vojenský opravárenský závod 026 Český Šternberk). Čína vyrábí vlastní verzi pod označením WZ-501.

BVP-1 Spec použité v ČSLA add-onu je další verzí BVP s novou atraktivnější kamufláží, kterou používaly některé jednotky ČSLA.

BVP-2

Hlavní výzbroj: kanón ráže 30 mm, 500 nábojů; spřažený kulomet 7,62 mm, 2000 nábojů; odpalovací zařízení pro PTŘS 9M113 KONKURS (AT-5 Spandrel) celkem 4 ks

Bojová hmotnost: 14 300 kg

Délka: 6735 mm

Šířka: 3150 mm

Výška: 2450 mm; světlá výška – 420 mm

Rychlost: 65 km/h – maximální

Dojezd: 600 km

Zásoba paliva: 462 l

Maximální stoupání: 60 %

Maximální boční náklon: 30 %

Překročitelnost-šířka příkopu: 2,5 m

Výstupnost-výška kolmé stěny: 70 cm

Brodivost: vozidlo je obojživelné

Maximální výkon motoru: 300 koňských sil

Měrný hmotný výkon: 20,3 ks.t⁻¹

Bojové vozidlo pěchoty BMP-2, které bylo na veřejnosti poprvé spatřeno během vojenské přehlídky v Moskvě v roce 1982, představuje další vývoj bojového vozidla pěchoty BMP-1. Kromě výkonnějšího motoru má toto vozidlo novou věž s dvojčlennou osádkou a jinou výzbrojí. Řidič sedí v levé přední části korby a za ním se nachází jeden z příslušníků sedmičlenného roje. Motorpřevodový prostor je napravo od nich. Věž je posunuta nepatrně k zadní části korby, ve které se nachází prostor roje. V něm zády k sobě sedí šest vojáků, z nichž každý má střílnu a periskop. Věž s dvojčlennou osádkou (velitel sedí v pravo a střelec vlevo) je vyzbrojena novým, 30 mm plně stabilizovaným rychlopalným kanónem. Motoricky udělovaný náměr dosahuje až + 75°, což umožňuje použití kanónu i proti vrtulníkům a nízkoletícím letounům. Odměr věže činí 360°. Nalevo od kanónu je lafetován spřažený kulomet ráže 7,62 mm.

V zadní části střechy věže je instalováno odpalovací zařízení pro PTŘS 9M113 KONKURS s max. dosahem 4000 m. Některá vozidla mají místo něj odpalovací zařízení pro PTŘS 9M111 FAGOT (AT-4 Spigot). Malá část vozidel je opatřena přídatným pancéřováním věže a korby. Bojové vozidlo pěchoty BMP-2 je plně obojživelné, přičemž jeho pohyb na hladině zajišťují pásy.

Další údaje: Verze: BMP-2D - verze s přídatným pancéřováním přizpůsobená k instalaci odminovacího zařízení na spodní část čela korby. (Na standard této verze používané za první války v Afgánistánu, byla od roku 1982 upravována část vozidel BMP-2. Díky nárůstu hmotnosti však postrádala schopnost plavby.), BMP-2K - velitelská verze s rozšířeným spojovacím zařízením, BVP-2 - československé označení

Uživatelé: Afgánistán, Alžírsko, Angola, Rusko, Česká republika, Finsko, Indie, Irák, Jordánsko, Kuvajt, Polsko, Slovensko a Jemen

Výrobce: Ruské státní podniky (Kurganský strojírenský závod) a na základě licence i zbrojní závody v Indii a býv. Československu

BMP-1 BMP-1 Camo BMP-2

BMP Ambulance

OT-65

Letecká technika

BOJOVÉ LETOUNY:

Suchoj Su-25K/A

Technická specifikace:

Suchoj Su-25 „Frogfoot“, letoun pro přímou podporu pozemních vojsk

Rozpětí křídel: 15,5 m

Délka: 14,5 m

Pohon: dva proudové motory Tumanskij R-13-300 bez přídavného spalování, každý se statickým tahem 50,03 kN

Výzbroj: jeden revolverový kanón ráže 30 mm a až 4500 kg výzbroje na deseti vnějších závěsnících

Max. vzletová hmotnost: 19 200 kg

Max. rychlost: 880 km/h v optimální výšce

Dolet: 1100 km

Stroj Su-25 je sovětským protějškem amerického letounu Fairchild A-10. Byl vyvíjen v první polovině sedmdesátých let. Od roku 1983 se začalo se sériovou výrobou a dodávkami ve velkém počtu pro frontové jednotky. Konstrukteři vybavili letadlo Su-25 nezvyklými dělenými brzdícími klapkami na odtokových hranách křídel, malými kontejnery na koncích křídel a děleným směrovým kormidlem. Ke speciální výstroji tohoto výkonného bojového letounu patří počítačem řízený systém řízení palby, laserový dálkoměr a vyhledávací radar pro laserem označené cíle. V trupu zabudovaný kanón se měl pokusit dosáhnout výkonu kanónu GAU-8/A z amerického letounu A-10, ale podle všeho není tak výkonný i při stejné kadenci střelby. Z deseti vnějších závěsníků jsou dva na vnitřních částech křídel, přizpůsobené pro odhazovací přídavné nádrže. Dva závěsníky jsou vyhrazeny pro protiletadlové řízené střely typů v NATO označených AA-2 a AA-8. Českoslovenští piloti označili tento letoun jako „Hrábě“. Charakteristický tvar letícího Su-25 je totiž připomíná svými pravidelně umístěnými deseti vnějšími závěsníky, které vpředu přesahují křídla. Tento typ se stal od svého zavedení až do rozpadu Varšavské smlouvy jedním z nejrozšířenějších a také nejoblíbenějších letadel. Po rozpadu VS se stal velice vděčným aktivním účastníkem mnoha leteckých dnů po celém světě. Letoun pro podporu pozemních vojsk Suchoj Su-25 byl díky výkonům v Afgánistánu, které byly označeny za „nevalné“ modernizován a pod označením Su-39 Strike Shield je od roku 1996 nabízen na zahraničních trzích. Hlavní výzbrojí tohoto typu jsou moderní ruské protizemní/protitankové řízené střely nové generace Vichr.

Su-25 byl v osmdesátých letech testován na sovětských letadlových lodích Admirál Kuzněcov a Admirál Gorškov, zřejmě jako protiponorkový letoun, který by však mohl nést moderní sovětské protilodní řízené střely. Zda-li byl zaveden do jejich výzbroje není přesně známo, avšak zdá se že ne. **Suchoj Su-25 je v ČSLA add-onu ve dvou verzích. „A“ je verzí základní, „K“ je verze se speciálním maskovacím nátěrem. Toto maskování je skutečně používáno.**

VRTULNÍKY:

Mil Mi-24V „Hind“

Technická specifikace:

Mil Mi-24 „Hind“, bojový a protitankový vrtulník s dvoučlennou posádkou

Průměr rotoru: 16,76 m

Délka trupu: 16,9 m

Pohon: dvě hřídelové turbíny Isotov-TV3-117, každá o výkonu 1640 kW

Výzbroj: čtyřhlavňový kulomet ráže 12,7mm v přídi, čtyři zásobníky raketometů ráží 57 či 80 mm, a čtyři (ve hře osm) protitankové rakety (verze „A“ rakety AT-2 „Swatter“, verze „D“, „E“ a „V“ rakety AT-6 „Spiral“).

Max. vzletová hmotnost: 10 940 kg

Max. rychlost: 322 km/h

Bojový rádius: 225 km

Již starší verze typu Mi-24 se od roku 1972 jednotlivě nasazovaly pro podporu nejen československých pozemních vojsk při národních i mezinárodních cvičeních, jakými byly například poslední velké cvičení Varšavské smlouvy – „Štít 84“ na území ČSSR. Tento bojový/protitankový vrtulník se vyznačoval novou konstrukcí příďe, kdy dva členové posádky – pilot a operátor zbraňových systémů neseděli „po staru“ vedle sebe, ale za sebou, v tzv. „bublinách“, které zajišťují velmi dobrý výhled do všech stran, samozřejmě kromě zadní polosféry. Toto uspořádání znamenalo ve výrobě bojových vrtulníků naprostý převrat, protože od té doby se, až na malé výjimky, které představují zejména nové ruské modely Mi-28 a Ka-50, všechny bojové vrtulníky konstruují a vyrábějí s právě tímto uspořádáním.

Nosiče čtyř gondol pro neřízené protitankové rakety různých ráží byly doplněny čtyřhlavňovým kulometem ráže 12,7 mm umístěným v dálkově ovládané střelecké věži pod kabinou operátora zbraňových systémů. Celý bojový náklad zvýrazňují nosiče protitankových řízených raket AT-6 Spiral (u starších verzí AT-2 Swatter).

Mi-24 se v západních zemích NATO v dobách studené války dostalo zaslouženého uznání. Někdy bývá Mi-24 označován jako „létající BVP“, protože má schopnost, na rozdíl od ostatních bojových a protitankových vrtulníků, převážet i omezený počet osob v přepravním prostoru. Mi-24 byl několikrát modernizován, přičemž jeho bojová hodnota zůstává i v porovnání s bojovými vrtulníky mladších generací stále na velmi vysoké úrovni. Klasickým nedostatkem sovětských zbraní na technologicky nižší úrovni než byly zbraně západní je zejména slabší přístrojové vybavení, které – právě u Mi-24 – neumožňuje účinný boj za ztížených povětrnostních podmínek a v noci. Naopak ve výkonech a zejména pak pancéřové ochraně tento stroj své západní vrstevníky (i mladší stroje) bohatě převyšuje. I přes vysokou hmotnost, danou právě značným použitím pancéřování na mnoha místech toho vrtulníku, se mu dostalo v kódování NATO lichotivému názvu „Hind“ – v překladu „Laň“, protože Mi-24 je ve vzduchu díky silným motorům obratný i přes handicap vyšší hmotnosti. Zvláštností, která se u většiny západních strojů nevyskytovala je také zatahovatelný podvozek, typický znak Milovy konstrukční kanceláře. ČSLA Mi-24 do své výzbroje zavedla jako první prakticky použitelný bojový vrtulník ve své historii a s úspěchem ho používala při spojeneckých cvičeních Varšavské smlouvy.

Mil Mi-17 „Hip“

Technická specifikace:

Mil Mi-17 „Hip“, střední transportní a vrtulník

Průměr rotoru: 21,29 m

Celková délka při točících se rotorech: 25,35 m

Pohon: dvě hřídelové turbíny Isotov-TV3-117MT, každá o výkonu 1420kW

Výzbroj: až šest zásobníků raketometů ráží 57 či 80 mm v některých případech doplněných o protitankové řízené rakety AT-2 „Swatter“

Užitečná zátěž: 32 vojáků nebo 4000 kg vnitřního resp. 3000 kg vnějšího nákladu

Max. vzletová hmotnost: 13 000 kg

Postupová rychlost: 240 km/h

Dolet: 494 km

Model, který v NATO pokřtili „Hip“ („Hroch“), je zdaleka nejvýznamnějším vrtulníkem ozbrojených sil států varšavské smlouvy. Využívá se k různým taktickým úkolům. Prototyp toho vrtulníku, označený Mi-8 „Hip-A“ vzlétl na svůj první let s jedinou turbohřídelovou turbínou Solovjev a čtyřlístým hlavním rotorem. Při druhém prototypu nahradil tuto verzi stroj s kódovým označením NATO „Hip-B“, který již byl prakticky shodný s dnes běžně používanou verzí. Dopravní vrtulník Mi-8 pro 32 osob byl do služby zařazen v polovině šedesátých let. Tento model je kromě své (na střední typ vrtulníku) značné nosnosti a schopnosti pojmout až 32 osob nesl i závěsníky pro raketovou řízenou a neřízenou výzbroj. Dalším vývojem vojenského modelu Mi-8 vznikl další typ „Hip-F“ s ještě silnější výzbrojí. Dále vývoj pokračoval až k na svou dobu modernímu modelu Mi-17 „Hip-H“, který je dodnes ve výzbroji AČR a nejsou snahy o jeho náhradu, což je pochopitelné, protože Mi-17 je výrazně nadčasovou konstrukcí. Dalšími modely vzniklými ze základní verze Mi-8 jsou některé dopravní civilní vrtulníky nebo například protiponorková verze Mi-14 „Haze“.

Příslušníci druhů vojsk

Pěchota, Speciální jednotky, Výsadkáři, Průzkumníci:

Jako každá armáda, i ČSLA se skládala z jednotek lépe i hůře vybavených, lépe i hůře vycvičených.

Základem každé armády je pěchotní družstvo se základní výstrojí a výzbrojí. V ČSLA je touto výzbrojí samopal Sa-58 ve verzi „P“ pro všechny „obyčejné“ pěchotní jednotky a ve verzi „V“ pro jednotky, které vzhledem ke svému určení či prostoru rozmístění nemohou používat samopal, který má s pažbou téměř metr. Proto jim je určena verze se sklopnou ramenní opěrkou. Tu používali například tankisté.

Další vojáci, které v add-onu najdete jsou **Výsadkáři** se slušivými rudými barety a novými samopaly Sa-58V, **Průzkumníci**, elita každé armády, a několik speciálních jednotek. Speciálních nikoli určením ale výstrojí – jde o **Piloty**, **Tankisty**, **Odstřelovače** a velitele se zelenými barety. Na tomto místě je nutné trochu zmínit historii speciálních – zejména výsadkových jednotek u nás po druhé světové válce:

Jednotky zvláštního určení v ČSLA:

Od roku 1947 byla k diverzním úkolům cvičena naše první výsadková jednotka. Po únorovém převratu v Československu však byly tato metody boje označeny za západácké a výsadkáři byli po sovětském vzoru cvičeni k hromadnému výsadku. Počátkem šedesátých let však velení naší armády zjistilo, že mu chybí speciálně vycvičení vojáci, kteří by v malých skupinkách byli schopni operovat hluboko v týlu protivníka, narušovat jeho komunikace, provádět diverzní činnosti, přepadat velitelství a likvidovat speciální raketovou a leteckou techniku. Proto byl v roce 1961 založen holešovský **7. výsadkový pluk**, který organizačně spadl pod **22.**

Výsadkovou brigádu. Do vínku dostal nejmodernější výstroj a výzbroj. Mimo jiné i nově vyvinuté na tu dobu špičkové samopaly vz. 61 Škorpion. O charakteru útvaru napovídá i to, že byl přímo podřízen zpravodajské správě. Právě 7. Byl to právě výsadkový pluk, který v průběhu 80. let dostal jako jediná jednotka ČSLA právo nosit barety – nikoliv však světle modré, jako sověšští výsadkáři, ale rudé, jako většina elitních jednotek světa.

Pěchotní výzbroj

V ČSLA add-onu byly zpracovány některé nové zbraně.

Jde o tyto čtyři:

- 1) Samopal Sa-58V – Verze se sklopnou ramenní opěrkou
- 2) Univerzální kulomet Uk-59
- 3) Samopal Sa-58P – Verze s pažbou
- 4) Odstřelovačská puška SVD Dragunov vz. 63

Jsou perfektní – vyzkoušejte je sami, uvidíte...

Automobilová technika v ČSLA

4x4 terénní automobil UAZ-469

6x6 nákladní automobil Praga V3S

6x6 nákladní automobil Ural-475

6x6 nákladní automobil Ural-480

Jako každá armáda i ČSLA potřebuje osobní i nákladní automobily s náhonem více než jedné nápravy do těžkého terénu ve válce i pro mírový provoz na pozemních komunikacích. Armády Varšavské smlouvy zavedly v kategorii 4x4 terénních automobilů bez výjimky UAZ-469, který zůstal ve výzbroji většiny armád dodnes. V AČR jej nyní nahrazuje britský Land Rover Defender Tdi.

Taktéž těžké nákladní automobily bezesporu patří ke každé armádě. ČSLA v 80. letech již poměrně dlouhou dobu provozovala spolehlivé 6x6 automobily Praga V3S – legendární „vejtrasky“, označené v armádě jako PV3S. Tento lehčí typ nákladního automobilu doplnily v druhé polovině 70. let těžké sovětské typy URAL a ZIL (některé verze již dříve).

ODKAZY NA ZAJÍMAVÉ STRÁNKY S VOJENSKOU TÉMATIKOU:

<http://www.army.mod.uk/> - Oficiální web Britské královské armády

<http://www.army.pl/en/> - Anglická verze oficiálního webu Polské armády

<http://mainbattletanks.czweb.org/> - Moderní tanky

<http://www.vojenstvi.kvalitne.cz/armada/> - Československá armáda

<http://www.army.cz/> - Armáda České republiky

<http://www.aviation.ru/> - veškerá sovětská letecká technika

<http://www.nato.int> - Oficiální web NATO

<http://www.valka.cz/newdesign/v400/default.asp> - Historie válečných konfliktů

<http://www.military.cz/> - Všeobecná stránka o vojenství

<http://www.dtic.mil/jcs/> - Oficiální web U.S. Army

Add-on pro Vás připravil: [Maa \(maa@mailbox.sk\)](mailto:maa@mailbox.sk)

Ve spolupráci s [Leonem](#), [Partisanem](#), [DDS](#) a [Chucky](#).

Tuto dokumentaci vytvořil: [DDS \(jirkavojacek@c-box.cz\)](mailto:jirkavojacek@c-box.cz)

SLEDUJTE

<http://flashpoint.tiscali.cz/>

